

הבטחת תנאים בטיחותיים במוסדות חינוך

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

אוקטובר 2016

משרד החינוך

האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

רשימה מנחה לעריכת מבדק בבית ספר, גן ילדים ופנימייה

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של
בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

רשימות בקרה למבדקי בטיחות במוסדות חינוכי

הקדמה:

1. כללי

- א. מבדקי בטיחות במוסדות חינוך מהווים כלי ניהולי מקיף לשמירה על רמת בטיחות נאותה וצמצום סיכוני בטיחות במוסדות החינוך.
- ב. לצורך פעילות מקצועית, רחבת היקף, סטנדרטית ובעלת השפעה הוכנו רשימות בקרה מקצועיות המפורטות בהמשך.

2. מטרה

- א. מטרת מסמך זה לפרט את רשימות הבקרה ולהצביע על הקווים המנחים בשימוש ברשימות אלה.

3. מבדק בטיחות - הגדרה

תהליך בדיקה מובנה ושיטתי הבודק את מצב הבטיחות הפיסית של המוסד (בית ספר, גן ילדים, פנימייה, כפר נוער). הליך המבדק מתבצע לפי רשימת מבדק מובנית וקבועה. בתום המבדק מוציא עורך המבדק דוח בטיחות מסכם לגורמים האחראיים והמפקחים על הבטיחות במוסד ומגדיר את קדימות הטיפול במפגעים שאותרו.

4. מהות ורציונאל רשימות הבקרה

- א. רשימות הבקרה נגזרות הן מחוזר מנכ"ל משה"ח לבטיחות והן מסדרת חוקים ותקנות, כגון:
  - (1) חוק תכנון ובניה.
  - (2) חוק החשמל.
  - (3) הוראות מפקח כבאות ארצי (מכ"ר)
  - (4) פקודת הבטיחות בעבודה.
  - (5) תקנים שונים (ת"י 5515, 1498, ועוד)

- ב. בנוסף, שולבו במפרטי הבדיקה מסקנות ותובנות מתחקור מעמיק ומקצועי של אירועי בטיחות בשנים האחרונות. זו פעילות חיונית בתהליך ניהול הבטיחות ותכליתה להביא את המציאות הבטיחותית אל תוך מפרטי הבדיקה המעשיים.
- ג. יודגש כי רשימות הבקרה משמשות כ"רשימה מנחה". המשמעות היא כי עורך המבדק יפעל בהתאם לרשימות אלה, אולם יתיחס בעת המבדק גם לפערי בטיחות אותם הוא מזהה בזמן אמת, אשר אינם מצוינים במפורש בחוזר מנכ"ל.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

ד. רשימות הבקרה ישמשו כחומר מקצועי מחייב בפעילויות כגון:

- 1) בדיקת התאמת התשתיות לדרישות חוזר מנכ"ל.
- 2) ביצוע עריכת סיכון על ידי עורך המבדק.
- 3) כלי עזר לביצוע הערכת סיכונים במשימות שונות במוסדות החינוך (אירועים ופעילות דומה).
- 4) כלי שימושי לערכית תוכנית לשיפור הבטיחות (ברמת המוסד והרשות המקומית).

ה. רשימות הבקרה ישמשו כחומר הדרכתי ולימודי מחייב במסלולי הכשרה של בעלי תפקיד

שונים, כגון:

- 1) עורכי מבדקי בטיחות במוסדות חינוך.
- 2) מנהלי בטיחות במוסדות חינוך.
- 3) רכזי בטיחות וביטחון במוסדות חינוך.
- 4) מנהלי מוסדות חינוך (בתי ספר, גנים ועוד)
- 5) מנהלי בטיחות בתנועות הנוער

5. קדימויות בסיווג ממצאי פערים במוסדות החינוך

- א. **כללי:** לאחרונה שונו הגדרות סיווג הקדימויות של ממצאי **הפערים** במוסדות חינוך.
- ב. עד לאחרונה הוגדרו במערכת שלושה סוגי קדימויות (1, 2, 3).
- ג. לנוכח ריבוי יחסי של דיווחים בקדימות 1 שחלקם נראה היה שאינו מצדיק הגדרה זו, הוגדרו תחומים בהם נדרשת הגדרת קדימות זו באופן אוטומטי לעומת תחומים אחרים הדורשים שיקול דעת יותר מעמיק בהגדרת קדימות שכזו. במקביל הוחלט שהיות ואין הבדל מובהק בין קדימויות 2 ו-3 ניתן לאחדם תחת קדימות 2.
- ד. בנוסף, הוחלט שלצרכים שלצורך מעקב אחר הטיפול **בפערים**, מפגעים בקדימות 1 אשר הוחלט עקב חומרתם שיש לסגור את המוסד או חלקו עד להסרתם יסווגו **בקדימות 0**.
- ה. **הגדרת הקדימויות המעודכנת:**
  - 1) **קדימות:** קביעה של עורך המבדק המתייחסת לצורך בהסרה של מפגע או תיקון ליקוי בשטח המוסד. קביעת קדימות מתבססת על הערכת עורך המבדק את רמת מסוכנות המפגע ועל תרחיש אירוע בטיחות פוטנציאלי שעלול להתרחש בעטיו, וקובעת את העדיפות לטיפול בו.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

(2) סדר הקדימויות

- "קדימות אפס (0)": מתייחסת למפגע חמור במיוחד (סכנת חיים), המחייב להערכת עורך המבדק סגירה מיידית וטיפול מידי של המקום/האתר במוסד החינוך ולאסור שימוש בו עד קבלת הודעה ממנהל הבטיחות ברשות או מנהל המוסד ויועץ בטיחות מטעם הבעלות על המשך שימוש.
- "קדימות 1": מתייחסות למפגע בטיחותי אשר קיומו מחייב הסרתו המידית.
- "קדימות 2": מתייחסת לליקוי בטיחותי המחייב טיפול של הרשות המקומית/בעלות בתכנית עבודה סדורה.

מובהר כי קדימות 2 החדשה הינה למעשה איחוד של קדימויות 2 ו-3 מהעבר.

6. סיכום

- ❖ רשימות הבקרה הינן כלי מקצועי מומלץ לעורך מבדק הבטיחות במוסדות חינוך.
- ❖ מטבעו, כלי זה הינו מתמשך ורציף, דינמי באופיו ומתעדכן מעת לעת בצורה סדורה ומחייבת ע"י משרד החינוך.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

טבלת ריכוז השינויים

להלן ריכוז הסעיפים שבהם בוצע שינוי מהגרסה הקודמת (גרסה שהופצה בדצמבר 2012). יש לשים לב, הטבלה מפרטת את שמות הסעיפים שבהם בוצע שינוי, לאורך המסמך בכל מקום בהו בוצע שינוי יופיע (#) שיסמן את הסעיף בו בוצע השינוי.

פרק	מס'	תחום הבדיקה	הסבר
פרק 1: טבלת ריכוז בדיקות	1	ריכוז בדיקות	רשימת הבדיקה לאחר אישור המרכז לשלטון מקומי-קיים ברשימת בקרה זו.
	3.5	תשתיות	תאי ביקורת, בריכות הסתעפות, מגופים, צנרת וכד' יהיו בגובה פני הקרקע בלבד.
פרק 3: חצר המוסד	3.24	מדרגות	מספר מדרגות במהלך אחד, לא יפחת מ-3 מדרגות ולא יעלה על 14 מדרגות
	3.32	שערים	ישן למבנה קיים בבדיקה שנתית- לכל הפחות שני שערים ברוחב 1.1 מטר ושער רכב חירום ברוחב 4.5 מטר. רצוי שכיוון הפתיחה יהיה כלפי החוץ. חדש למבנה קיים - לכל הפחות שני שערים ברוחב 2.2 מטר כל אחד ושער רכב חירום ברוחב 4.5 מטר. רצוי שכיוון הפתיחה יהיה כלפי החוץ.
	3.33		נוסף "לא יהיו בליטות אלמנטים מהשער"
	3.38		השער יהיה באופן שלא יהיה אפשר לטפס עליו או לזחול מתחתיו וגובהו יהיה בגובה 2 מטר.
	3.51	מתקני משחקים	ארגז חול- פינות מעוגלות ומסגרת שלמה וללא נזקים
	3.59	מגרשי ספורט	נוסף הסעיף " מתקני כדורסל יהיו יציבים וללא סימני פגיעה "
פרק 4: הערכות למצבי חירום	4.4	ציוד ומטפי כיבוי אש	נוסף "בכל מוסד חינוכי ימצא מערכות גילוי וכיבוי ציוד כיבוי אש בהתאם לדרישות מכ"ר 523 " אוחד יחד עם סעיף 4.4
	4.5		המדרגות יהיו ללא נזקים ובעלי רום ושלה אחידים.
	4.8	חדרי מדרגות	תיקון טעות כתיב " ישלטן "
	4.17	הכנה למילוט	בכל כיתת גן ילדים יהיו שתי כניסות לפחות שתשמשנה גם פתחי מילוט הרחב מינימאלי לא יקטן מ 90 ס"מ.
	4.20		הושמט מהרשימה "ויבדקו פעם בשנה ע"י הנדסאי או מהנדס בניין"
פרק 5: אלמנטים וחומרים במבנה	5.1	מפגעים קבועים וניידים	נוסף "במידה וגובה סף חלון יפחת מ-1.5 מטר והותקנו התקנים ל"הגבהת הסף או הגבלת פתיחת החלון, המרווח הנוצר לא יעלה על 10 ס"מ. רוחב אדן החלון כלפי פנים לא יעלה על 4 ס"מ למניעת ישיבה"
	5.13	חלונות סורגים	סעיפים – 5.1.7 ו 5.1.8- אוחדו מפתח המנעול שעל הסורג ימצא בתוך קופסת ניפוץ צבועה באדום שתיקבע במרחק לא גדול מהמנעול שעל הסורג. מפתחות נוספים מאותו הסוג (מאסטר) יהיו בארון המפתחות של מוסד החינוך ובידי המורה וכל אדם אחראי לחדר. קופסת הניפוץ תכיל פטישון להוצאה מהירה של המפתח בשעת חירום.
	5.17		בוטל סעיף 5.2.1 ולא עודכן הספרור הרץ
	5.25	דלתות	נוסף" "5 ס"מ ובכל מקרה לא יאפשר ישיבה, טיפוס וגלישה
	5.33	מעקים ומסעדים	נוסף סעיף חדש
	5.37		נוסף
פרק 7: תכולת	7.4	כיתות חדרים וגן	"הילדים"

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

וארגון הכיתות			
פרק 8: התקנת מבנים יבילים	8.5	מבנה	נוסף הסעיף " בכיתה ללא דלת מילוט יקוים פתח מילוט (ראה סורג מילוט)"
פרק 9: מערכות חשמל	9.1	לוחות חשמל	נוסף הארונות יהיו סגורים לא יהיו ארונות חשמל (ראשי/קומתי ואגפי) בצמוד לכיתות, מעבדות, משרדים וחדרי ספח מאוכלסים
	9.7	מנורות וגופי תאורה	נוסף "גן ילדים"
	9.10	ציוד חשמלי מטלטל	נוסף "ובכיתות לימוד (עד גובה של 2.5 מטר)"
פרק 10: ציוד ומערכות אנרגיה	10.2	גז	נוסף "בגובה 1.8 מטר לפחות"
פרק 11 : אולמות ספורט	11.12	מתקני ספורט	נוסף סעיף "לא יהיו מתקני ספורט מאולתרים"
	11.13		נוסף לא יהיו מתקנים ניידים המאפשרים טיפוס (סולמות, פיגומים וכו') אין לאחסן ציוד שאינו שייך למהות תפקוד האולם
	11.14	חדר כושר	הושמט "אין להפעיל חדר כושר ללא אישור על ידי בודק מתקני ספורט אין להפעיל חדר כושר שלא על ידי מדריך כושר מוסמך "
פרק 13: חדרי מלאכה	13.11	מכונות וציוד	נוסף הסעיף " על מכונות הפועלות באופן אוטומטי, יש להתקין שילוט "הפעלה אוטומטית"
	13.13	רעש	נוסף הסעיף "בחדרי מלאכה רועשים תקוימנה בדיקות רעש תקופתיות ציוד ומיכון מרעיש (מדחסים, גנרטורים וכו') יופרד מחלל חדר המלאכה"
פרק 15: מטבח	15.5	חומרים מסוכנים	חומרי ניקוי במטבח יאוחסנו בארון סגור ונעול שיסומן עליו "זהירות! חומרי-ניקוי!"

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

תוכן עניינים

פרק 1 : ריכוז בדיקות בטיחות במוסדות חינוך (גני ילדים, בתי ספר, פנימיות) (#).....	8
פרק 2 :הסביבה החיצונית.....	10
פרק 3 :חצר המוסד.....	11
פרק 4 : הערכות למצבי חירום.....	14
פרק 5 : אלמנטים וחומרים במבנה.....	16
פרק 6 : המקלט.....	18
פרק 7 : תכולת וארגון הכיתות.....	19
פרק 8 : התקנת מבנים יבילים.....	20
פרק 9 : מערכות חשמל.....	21
פרק 10 : ציוד ומערכות אנרגיה.....	22
פרק 11 : אולמות ספורט.....	23
פרק 12 : מעבדות למדעי הכימיה.....	24
פרק 13 : חדרי מלאכה.....	25
פרק 15 : מטבח.....	27

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 1: ריכוז בדיקות בטיחות במוסדות חינוך (גני ילדים, בתי ספר, פנימיות) (#)

ריכוז בדיקות בטיחות			
מס'	תחום הבדיקה	תדירות	הגוף המקצועי הבודק והמאשר
1.	יציבות ותקינות המבנים (לרבות מבנים יבילים)	1. במקרה ונצפו כשלי יציבות דוגמת שקיעות וסדקים. 2. מבנה יביל – אחת לחמש שנים	מהנדס מבנים
2.	יציבות ותקינות סככות	1. בהקמה ואחת לחמש שנים. 2. לפי הצורך (שקיעות, קורוזיה, סדקים)	מהנדס/הנדסאי מבנים
3.	יציבות עמודי תאורה	1. בהקמה ואחת לחמש שנים. 2. לפי הצורך (שקיעות, קורוזיה, סדקים)	מהנדס/הנדסאי מבנים
4.	תקרות תלויות	1. בהקמה ואחת לחמש שנים. 2. לפי הצורך (שקיעות, קורוזיה, סדקים)	מהנדס/הנדסאי מבנים
5.	מנשאים תלויים למזגנים	1. בהקמה ואחת לחמש שנים. 2. לפי הצורך (שקיעות, קורוזיה, סדקים, ריקבון)	מהנדס/הנדסאי מבנים
6.	תחנת הסעה ומסופים להסעות סידורי בטיחות בתחנת איסוף והורדת ילדים ובמסופי הסעה הצמודים למוסד חינוכי	בהקמה ולאחר שינוי	מהנדס תנועה
7.	מתקני משחקים	בהתאם לדרישות תקן מתקני משחק 1498	הצגת אישור לתחזוקת מתקני המשחקים בתו תקן ממכון התקנים לפי ת"י 1498
8.	מתקני כושר בשטחי חוץ	בהתאם לדרישות תקן מתקני כושר 1497	אישור מעבדה - התאמה לתקן ישראלי 1497
9.	וילונות חלוקה באולמות	בהתאם לדרישות תקן וילונות חלוקה 5517	אישור מעבדה – התאמה לתקן 5517
10.	מתקני סל וספורט במגרשים ובאולמות.	בהקמה ואחת לשנתיים	אישור מעבדה – התאמה לתקן 5515
11.	מוצג	בהקמה ולפי הצורך	<ul style="list-style-type: none"> הנדסאי מבנים, במוצג המשלב חשמל אישור בודק חשמל
12.	חשמל	בתום חמש שנים מקבלת טופס 4 ובתדירות של אחת לחמש שנים.	חשמלאי בודק מתאים
		שנתית	חשמלאי מוסמך
13.	מערכת גז	בהקמה ואחת לחמש שנים	התאמה לתקן 158 - טכנאי גז סוג 2

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

מס'	תחום הבדיקה	תדירות	הגוף המקצועי הבודק והמאשר
14.	ציוד וכלים טעוני בדיקה: (מעליות, מתקני הרמה, אבזרי הרמה, מתקני לחץ, דודי קיטור, קולטי קיטור, אוטוקלבים)	על פי פקודת הבטיחות בעבודה-1970: למעליות כל 6 חודשים למתקני ההרמה כל 14 חודשים לאבזרי ההרמה כל 6 חודשים למתקני הלחץ כל 26 חודשים לדודי הקיטור ולקולטי קיטור כל 26 חודשים אוטוקלבים כל 26 חודשים	אישור בדיקה בתוקף מבודק מוסמך (כהגדרתו בפקודת הבטיחות בעבודה לכל סוג של מתקן בהתאמה)
15.	מדידת קרינה אלקטרומגנטית (מדידת קרינה בתחום תדרי הרדיו) בתחום תדרי הרדיו RF באזורי שהייה. - קרינה סלולרית - אינטרנט אלחוטי	בהתקנה ובמידה ויש שינוי ברשת ובהיקף הציוד ומכשירי הקצה.	בודק ובעל ציוד המוסמך ע"י המשרד להגנת הסביבה. ביצוע על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה מספר 09-04-01
16.	מדידת שדות מגנטיים וחשמליים בתחום תדר רשת החשמל ELF באזורי שהייה - שנאי חברת חשמל - קווי חשמל תת קרקעיים - ארונות חשמל - מחשבים - ציוד חשמלי	בהתקנה ובמידה ויש שינוי ברשת ובהיקף הציוד ומכשירי הקצה.	בודק ובעל ציוד המוסמך ע"י המשרד להגנת הסביבה. ביצוע על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה מספר 09-04-01
17.	יציבות עצים וענפים (בתחום בית הספר ובסמוך לגדרות מבחוץ)	שנתית	אגרונום או גוזם עצים מוסמך
18.	מוכנות ותקינות ציוד כיבוי אש	שנתית	חברה המאושרת לביקורת ותחזוקה לציוד גילוי וכיבוי אש
19.	מנדף במעבדה	שנתית	לפי תקן 1839

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 2: הסביבה החיצונית

פרק 2: הסביבה החיצונית					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
מיקום המוסד	*	*	*	2.1	לא יהיו בקרבת המוסד מקורות המהווים מפגעי בטיחות, גהות או סיכונים פוטנציאליים (רעש, צחנה, זיהום אוויר, מכלים חשופים של גז, דלק... ואחרים)
	*	*	*	2.2	לא יעברו קווי מתח גבוה בקרבת המוסד, במידה וקיים קו במרחק הקטן מ-50 מטר יש לבדקו ע"י בודק מוסמך (קרינה וכיו"ב) בכל מקרה מרחק קו מתח גבוה מחצר המוסד לא יפחת מ-5 מטר.
	*	*	*	2.3	דרכי הגישה הרגליות למוסד יאפשרו מעבר בטוח ללא סיכונים.
	*	*	*	2.4	אם האזור שמחוץ לשער הולכי הרגל צמוד לכביש, יש להתקין במקום מעקה בטיחות ממתכת בגובה לפחות 1 מ' המעקה יקבע מול שער היציאה, על שפת המדרכה הצמודה לכביש, רוחב המעקה כרוחב השער בתוספת 2 מ' מכל צד.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 3: חצר המוסד

פרק 3: חצר המוסד					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
תשתיות	*	*	*	3.1	החצר תהיה נקייה ממפגעי בטיחות קבועים או זמניים, ללא בליטות או שקעים, ולא יישארו בה מכשולים או פסולת מכל סוג. חלקים בולטים יהיו עם הגנה עליהם.
	*	*	*	3.2	כיסוי חצרות לא יכיל חומרים העלולים לפגוע ולהזיק כאבנים חדות, אבק וכיו"ב.
	*	*	*	3.3	שטח החצר יהיה ממולא בחול ים, כורכר, סומסומיה, דשא וחומרים נוספים מתאימים.
	*	*	*	3.4	לא יהיו מקומות ללא ניקוז מתאים שיאפשרו שלוליות ומים עומדים.
	*	*	*	3.5	תאי ביקורת, בריכות הסתעפות, מגופים, צנרת וכד' יהיו בגובה פני הקרקע בלבד.
	*	*	*	3.6	מתקנים והתקנים בחצר העלולים לסכן את הילדים, יגודרו באופן שימנע גישה אליהם או טיפוס עליהם, הדרך תהיה פנויה ממכשולים.
	*	*	*	3.7	אין להציב מתקנים והתקנים אחרים כמו עמודים, אנטנות, יחידות טרנספורמציה, הידראנטים או כל מתקן או התקן אחר בשטח החצר אלא לצורך הנובע מארגון החצר ומתפקודה. מתקנים והתקנים אחרים שאינם חלק אורגני מארגון החצר ומתפקודה כאמור, יגודרו באופן שתמנע גישה אליהם.
	*	*	*	3.8	לא יחצו קווי חשמל וטלפון עיליים את תחום חצר המוסד החינוכי, אלא יחוברו למבנים ולמתקנים באמצעות כבלים תת קרקעיים. במקרים מיוחדים הקווים יהיו בתוך מובילים.
	*	*	*	3.9	מתקן לאיסוף אשפה ימוקם בגבול המגרש, הרחק ככל האפשר מבניין מוסד החינוך ומאזורי תנועה ופעילות של תלמידים. אין להתקין מתקני אשפה טמונים בחצרות.
	*	*	*	3.10	ברזיות מי-שתייה תותקנה בקרבת שטחי הפעילויות של התלמידים, במקום מוצל ומרוחק ממעברים ומצירי תנועה. מתקן השתייה לא ירוצף באבן חלקה וכד', כדי למנוע החלקה. הברזים יהיו מטיפוס סניטארי, ללא מגע פה אדם, ויותקנו בתוך שקעוריות, כדי למנוע שבירת שיניים.
ארגון החצר	*	*	*	3.11	החצר תאורגן באופן שיבטיח בטיחות מרבית בעת תנועה ופעילות של תלמידים.
	*	*	*	3.12	לא יגודרו עצים או חלקים מהחצר, בשטח המשמש לבילוי תלמידים בהפסקות, בגדר תיל או בכל צורת גידור אחרת העלולה לפגוע בתלמידים במרוצתם. לא יהיו בחצר מקומות מסתור המקשים על הבקרה ועל השליטה.
	*	*	*	3.14	בחצר המוסד יהיו אזורים מוצלים המאפשרים בילוי בהפסקות ללא חשיפה לקרינת שמש ישירה.
	*	*	*	3.15	מתקני משק, מחסנים וכו' שיש בהם סיכונים בטיחותיים כגון חומרי הדברה, חומרי צביעה, חומרי ניקוי, חומרים דליקים (בשום מקרה לא ניתן לאחסן דלקים בתוך מחסנים סגורים), כלי עבודה מונעי כוח וכד', יצוידו בסידורי נעילה באמצעות מנעולים מתאימים. מבנים שאינם בשימוש יהיו נעולים ומגודרים ומצוידים בשלטים שכתוב עליהם " הכניסה אסורה "
	*	*	*	3.16	יוגדר שטח לרכב חירום כולל דרך גישה מתאימה וללא מכשולים מהשער המיועד.
	*	*	*	3.17	מבנה הגן או החצר לא ימצאו מתחת למרפסות, רמפות, גגות, או מתחת לכל מערכת שתאפשר נפילת גופים. במקרים חריגים יש להתקין גגון מתאים. צמחיה במוסד- לא תימצא צמחייה דוקרנית, רעילה.
	*	*	*	3.18	לא ימצאו בחצר עצים וענפים המהווים אפשרות קריסה. לא ימצאו קצוות חדים לאחר גיזום / כריתת צמחיה העצים ימוקמו ויטופלו על מנת להקשות את הטיפוס עליהם

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 3: חצר המוסד-המשך					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	כפר נוער	מס' המפרט
מפלסים בחצר	*	*	*	3.19	הפרש גובה בין מפלסים העולה על 50 ס"מ ועד 2.5 מ מחייב התקנת מעקה יציב. בגובה 1.10 מטר לפחות. כשהפרש מפלסים מעל 2.5 מטר גובה המעקה 1.20 מטר לפחות לא תהיה אפשרות טיפוס על סלעים. במקומות שקיימים מפלסים מסלעים נדרש התקנת מעקה, גידור או כל פתרון הנדסי אחר.
	*	*	*		מבנה המעקה יקשה אפשרות טיפוס (כרכיבים אופקיים, בליטות, חריצים או כל חלק המאפשר טיפוס). סורגי המעקה יהיו אנכיים, והמרווח ביניהם לא יותר מ-10 ס"מ, או פתרון אחר התואם את דרישות חוזר מנכ"ל
	*	*	*		שביל הגישה משער הכניסה לבניין יהיה ברוחב השווה לרוחבו של שער הכניסה להולכי רגל כשזה פתוח לגמרי, אך לא יפחת מ-1.3 מ'.
שבילי	*	*	*	3.22	השבילים משערי הכניסה לבניין, דרכי הגישה והשטחים בחצר – כל אלה יהיו סלולים או מרוצפים או כבושים, ללא מהמורות ובליטות, ופניהם מחוספסים, למניעת החלקה.
	*	*	*		שבילי ההליכה והמעברים שבין המפלסים השונים בחצר יהיו בשיפוע מתון.
	*	*	*		מספר מדרגות במהלך אחד, לא יפחת מ-3 מדרגות ולא יעלה על 14 מדרגות
מדרגות	*	*	*	3.25	פני המישור העליון של מדרגות חיצוניות ושל רמפות יהיו מחוספסים, ויוקנו מחומרים ובשיטות שימנעו סכנת החלקה.
	*	*	*		הגדר תתנשא לגובה של 2 מ' לפחות מעל פני הקרקע משני צידי הגדר, הגובה יימדד מעל לנקודת מדרך רגל
	*	*	*		גדר סורגים יש לייצב בבסיס בטון. הסורגים יהיו אנכיים, במרווחים של לא יותר מ-10 ס"מ בין מוטות סמוכים ובחוזק הדרוש למניעת כיפופם.
גדר	*	*	*	3.28	גדר רשת תהיה מתיל מגולוון או מצופה חומר פלסטי. רוחב משבצות הרשת יהיה 5 ס"מ לכל היותר, כדי למנוע אפשרות טיפוס. הקצה התחתון של הרשת ישוקע בקרקע, ויחובר אל בסיס בטון או בפרופיל אופקי סמוך לקרקע. הקצה העליון לא יהיה חופשי, כי-אם יחוזק בפרופיל ברזל אופקי.
	*	*	*		לא תהיה רשת מפותלת כגדר.
	*	*	*		המרחק ממשטח הבטון שעליו מותקנת הגדר עד הקצה התחתון של פרופיל הגדר לא יעלה על 10 ס"מ.
שערים	*	*	*	3.30	בכל חלקי הגדר לרבות החלק העליון, לא יהיו אלמנטים חדים המהווים סכנת פציעה לילדים המסתובבים בסביבתה או מטפסים עליה.
	*	*	*		גדר חיה אינה יכולה בשום מקרה לבוא במקום סוגי הגדרות המפורטים לעיל, אלא כתוספת נוי בחצר בית-הספר. שיחי הגדר החיה יהיו בלתי-דוקרניים ובעלי ענפים גמישים על מנת למנוע דקירה.
	*	*	*		למבנה קיים - לכל הפחות שני שערים ברוחב 2.2 מטר כל אחד ושער רכב חירום ברוחב 4.5 מטר. רצוי שכיוון הפתיחה יהיה כלפי החוץ.
	*	*	*	3.33	פרזול השער יכלול סגר ומנועול הניתנים להפעלה מבפנים ומבחוץ, עם אפשרות לקביעת השער במצב פתוח. לא יהיו בליטות אלמנטים מהשער.
	*	*	*		לא ימתח תיל דוקרני ולא יקבעו יתדות בעלי קצוות חדים מעל השער ובחלקה העליון לא יהיו קצוות חדים המהווים סכנה לתלמידים.
	*	*	*		משני צידי השער יהיה מרווח לפחות 4 ס"מ בכל מצב של השער (פתוח או סגור)
	*	*	*	3.36	בחצר מוסד החינוך יהיו לפחות שני שערים. רוחבו של כל אחד מהם יהיה לפחות 1.20 וגובהו 2 מטר לפחות.
	*	*	*		הגישה מבחוץ אל שער-כניסה אחד לפחות, תהיה במישור אופקי או באמצעות רמפה, בהתאם לדרישות הנגישות.
	*	*	*		השער יהיה באופן שלא יהיה אפשר לטפס עליו או לחול מתחתיו וגובהו יהיה בגובה 2 מטר.
	*	*	*	3.39	אין להתקין שערים דו כיווניים

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 3: חצר המוסד-המשך					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
חניית רכב ואופניים	*		*	3.40	שטח החנייה לרכב מנועי לצורכי מוסד החינוך יהיה מחוץ לחצר המוסד. הגישה בכלי-רכב אל שטח החנייה תהיה ישירה מבחוץ, היא לא תעבור בתחום מגרש מוסד החינוך ולא תחצה צירי תנועה של תלמידים.
	*		*	3.41	במקומות שבהם החנייה בתוך חצר בית הספר, החנייה תהיה מסודרת ומשולטת, ותהייה הפרדה בינה לבין תנועת הולכי רגל.
	*		*	3.42	במקומות שבהם התלמידים מרבים להשתמש באופניים, יוקצה שטח בתחום חצר מוסד החינוך לסככת חנייה לאופניים. הגישה באופניים אל הסככה תהיה ישירה מבחוץ, ולא תחצה צירי תנועה של התלמידים, החניה תהיה על הקרקע בלבד.
מתקני משחקים	*	*	*	3.43	המתקנים יהיו יציבים,
	*	*	*	3.44	רכיבי המתקן יהיו שלמים,
	*	*	*	3.45	לא ימצאו נקודות הילכדות,
	*	*	*	3.46	לא ימצאו נקודות הצבתות,
	*	*	*	3.47	לא תהינה פינות חדות או חלקים בולטים,
	*	*	*	3.48	לא יהיו אזורים נגועים בחלודה,
	*	*	*	3.49	חלקי העץ יהיו חלקים וללא כפיסים העלולים לגרום לפציעה,
	*	*	*	3.50	השטח שמתחת למתקנים ירופד בשכבת חול או כל חומר בולם אחר המתאים למתקן ושאושר על ידי מכון התקנים הישראלי.
	*	*	*	3.51	שכבת החול או החומר הבולם יכסו גם את נקודות העיגון בקרקע. ארגז חול- פינות מעוגלות ומסגרת שלמה וללא נזקים.
מגרשי ספורט	*		*	3.52	מגרשי הספורט יהיו תקינים, שלמים, ללא מפגעים
	*		*	3.53	המשטח יהיה ללא בליטות, שקעים ומחומרים מונעי החלקה בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל
	*		*	3.54	מגרשים הגובלים במדרונות, בכבישים או בחלקים מזוגגים של הבניין יגודרו בגדר בגובה מזערי של 4.00 מ'.
	*		*	3.55	ישמרו שולים נקיים ברוחב מינימאלי של : (כדורגל, קט רגל וכדור עף-3מטר) (כדורסל- 2 מטר). (כדור יד-2 מ' לרוחב האולם, 1 מ' לאורך האולם). עצמים בולטים, ברזיות, הידראנטים, עמודי תאורה, לוחות חשמל וכיו"ב - יורחקו משולי מגרשי הספורט.
	*		*	3.56	גופי התאורה מעל מגרשי ספורט יהיו מוגנים ברשתות ועשויים מחומרים עמידים בפני מים ובפני התנפצות
	*		*	3.57	לא תהיה אפשרות לטפס על העמודים לכדורסל ועל אלמנטים אחרים.
	*		*	3.58	שערים לכדורגל יהיו יציבים, שלמים.
	*		*	3.59	מתקני כדורסל יהיו יציבים וללא סימני פגיעה

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 4 : הערכות למצבי חירום

פרק 4 : הערכות למצבי חירום					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
מניעה	*	*	*	4.1	וילונות, קישוטים וחומרים דליקים אחרים יהיו מרוחקים מגופי חימום (תנור או גוף חימום אחר).
ציוד ומטפי כיבוי אש	*	*	*	4.2	מיקום עמדות כיבוי אש יוצבו בצורה שאינה מסכנת את העוברים. הארונות יהיו שלמים ללא קצוות חדים. פתיחת הארון תהיה מהירה בכל מצב.
	*	*	*	4.3	עמדות כיבוי ישמשו לחירום בלבד ולא לצרכי משק וניקיון.
	*		*	4.4	ציוד הכיבוי ומטפי הכיבוי יהיו שלמים, תקינותם ומקומם בהתאם להוראת מכר 523, יבדקו פעם בשנה לכל הפחות. בכל מוסד חינוכי ימצא מערכות גילוי וכיבוי אש בהתאם לדרישות מכ"ר 523
		*		4.5	ציוד הכיבוי ומטפי הכיבוי יהיו שלמים, תקינותם ומקומם בהתאם להוראת מכר 523, יבדקו פעם בשנה לכל הפחות. 1 בכל גן ילדים יותקנו 2 מטפי אבקה 6 ק"ג כל אחד. 2 במרחק שלא יעלה על 90 מ' מהגן יותקן ברז כיבוי 2 " או 3 " . 3 בחזית הכניסה למבנה תוצב עמדת כיבוי אש הכוללת ברז שרפה " 2, גלגלון " 3/4 של 15 מ' עם מזנק, זרנוקים של 15 מ' כל אחד, וכן מטף כיבוי אש המכיל אבקה יבשה 6 ק"ג כל אלה יהיו בארון 120 X 80 X 30. 4 במידת הצורך, יותקנו גלגלונים כיבוי נוספים כך שיינתן כיסוי לכל שטח הגן.
מסדרון	*		*	4.6	המסדרון יהיה פנוי מחדירת אלמנטים של המבנה, לרבות צנרות שונות, בגובה של 2 מ' מפני הרצפה.
	*	*	*	4.7	רצפת המסדרון תהיה במפלס ישר ואחיד, בלי הפרשי גובה וללא מדרגות או רמפות בציר התנועה. ציפוי הרצפה יהיה עשוי מחומרים המונעים החלקה.
חדרי מדרגות	*	*	*	4.8	המדרגות יהיו ללא נזקים ובעלי רום ושלח אחידים.
	*	*	*	4.9	קצוות מהלכי המדרגות ומשטחיהן שמצד הקיר, חייבים להיות צמודים וללא רווחים בינם לבין הקיר; אם קיים רווח, נדרש מעקה בגובה 1.1 מ'
	*	*	*	4.10	פני השלח יהיו מחוספסים למניעת החלקה
	*	*	*	4.11	בכל חלקי חדר המדרגות, לרבות כניסותיו ויציאותיו, יהיה גובה מזקף הראש לפחות 2.10 מ'.
	*		*	4.12	בקצה העליון של חדר המדרגות יהיו פתחים ליציאת עשן.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 4 : הערכות למצבי חירום-המשך					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
הכנה למילוט	*	*	*	4.13	דלתות יפתחו כלפי חוץ למעט במקרה של: א. דלת של חדר המיועד לשמש עד 10 איש ; ב. הדלת הראשית של חדר השירותים או הרחצה של התלמידים ; ג. הדלתות המצויות בתוך חדר השירותים של התלמידים והמובילות אל תאי השירותים עצמם, ובתנאי שאורכו של כל תא הוא 1.6 מ' לפחות או שהוא בנוי באופן שאפשר לטפס ולחדור לתוכו מבחוץ. גובה הדלת בכניסה לתא השירותים לא יעלה על 2.1 מ'.
	*		*	4.14	בחלל /חדר שתפוסתו 100 איש ומעלה נדרש להתקין מנעול בהלה. אם ישנן מספר כנפיים לדלתות – בכל כנף יותקן מכלול נעילה למנעול בהלה שני פתחי מילוט לפחות בחדר שתפוסתו 50 איש ומעלה.
	*		*	4.15	
	*		*	4.16	בקומת הקרקע תהיינה שתי כניסות לפחות שתשמשנה גם פתחי יציאה של מסלולי המילוט בבניין.
	*		*	4.17	מסלולי המילוט ישלטו בשלטים סטנדרטיים המצביעים על כיוון היציאה. מעל כל פתחי המילוט, הכניסות -לחדרי המדרגות ושערי היציאה החיצוניים יוצבו שלטי יציאה ותותקן תאורת חירום ;
	*	*	*	4.18	אין להציב במסלול המילוט חפצים העלולים לגרוע מרוחב המסלול המינימאלי
	*	*	*	4.19	אין לקבוע מסלולי מילוט משותפים עם חללים מסוכנים.
	*	*		4.20	בכל כיתת גן ילדים יהיו שתי כניסות לפחות שתשמשנה גם פתחי מילוט הרוחב מינימאלי לא יקטן מ 90 ס"מ.
			*	4.22	יש לוודא שקיימות יציאות מילוט מחדרי המגורים, בחדרי האוכל, במטבח, באולמות התרבות ובמועדונים והניתנים לפתיחה מבפנים והדרך אליהם משולטת ומוארת בתאורת חירום.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 5 : אלמנטים וחומרים במבנה

פרק 5 : אלמנטים וחומרים במבנה					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
מפגעים קבועים וניידים	*		*		עד גובה של 2 מ' מהרצפה או מהקרקע - לא יבלטו מהקירות כל עצמים שהם, אלא אם כן הם יותקנו בתוך גומחות מיוחדות. כל חומרי הבנייה והגימור בתוך הבניין ומחוצה לו, יהיו חלקים, ישרים וחופשיים מכל בליטה וחספוס. הטיח על קירות חוץ בתחום הגובה הזה יהיה חלק או לחוץ. מתקנים של מעבים (הזרועות) יהיו שלמים וללא חלודה.
		*			עד גובה של 1.5 מ' מהרצפה או מהקרקע - לא יבלטו מהקירות כל עצמים שהם, אלא אם כן הם יותקנו בתוך גומחות מיוחדות. כל חומרי הבנייה והגימור בתוך הבניין ומחוצה לו, יהיו חלקים, ישרים וחופשיים מכל בליטה וחספוס. הטיח על קירות חוץ בתחום הגובה הזה יהיה חלק או לחוץ.
	*		*		מתלי מעילים לא יהיו נמוכים מ-1.80 מטר. במידה והגובה יפחת מ-1.80 מטר יש להתקין מגן.
			*		מתלי מעילים לא יהיו נמוכים מ-1.50 מטר. במידה והגובה יפחת מ-1.50 מטר יש להתקין מגן.
	*	*	*	*	ארונות, ספריות וכונניות יהיו מקובעים למניעת התהפכות.
	*	*	*	*	דלתות ארונות וויטרינות יהיו מ חומר שאינו מתנפץ.
	*	*	*	*	מצנני מים יהיו מותאמים ויעוגנו לקירות למניעת התהפכות.
	*	*	*	*	בלוח הכיתה לא יהיו בליטות או פינות חדות.
	*	*	*	*	אין להציב מראות מזכוכית שבירה במקומות נגישים.
	*	*	*	*	לא יהיו מפגעי תשתית בבניין ובכיתות ובפרט סדקים במבנה, רצפות שקועות, סימני רפיון (כגון "בטן") בתקרות תלויות ומפגעי תשתית אחרים.
	*	*	*	*	הריצוף לא יהיה מועד להחלקה, במיוחד במקומות שרבה בהם הרטיבות, כמו שירותים, מטבח וכד'.
	*	*	*	*	אין להציב ציוד הניתן לטיפוס עליו בצמוד למקומות עם הפרשי גובה (חלונות, מעקים וכיוב.).
חלונות סורגים	*	*	*		חלונות החוץ של חדרי הלימוד ואולמי ההתקהלות ייקבעו באופן שגובה הסף שלהם מהרצפה יהיה – 1.50 מ' לפחות. במידה וגובה סף חלון יפחת מ-1.5 מטר והותקנו התקנים ל"הגבהת הסף או הגבלת פתיחת החלון, המרווח הנוצר לא יעלה על 10 ס"מ. רוחב אדן החלון כלפי פנים לא יעלה על 4 ס"מ למניעת ישיבה. חלונות יזוגו בחומר שאינו מתנפץ
	*	*	*		כנפי החלונות לא יבלטו לתוך הכיתה/ גן.
	*	*	*		כנפי החלונות לא יבלטו החוצה כאשר סף החלון נמוכה מ 2 מטרים במידה ובולטים, יש לקבעם במצב פתוח .
	*	*	*		אין להתקין חלונות גרירה אנכיים.
	*	*	*		אין להתקין חלונות חיצוניים מרפפות זכוכית.
	*	*	*		החלונות בקומת הקרקע ובחדרים בהם יש צורך בסורגים, למניעת פריצה דרכם, בכל כנה או אולם יהיה לפחות פתח מילוט אחד באחד הסורגים העונים על הדרישות האלה :
					א. פתח המילוט בסורג יפתח כלפי חוץ ויהיה במידות מינימום של 0.80 מ' (רוחב) ו – 1.00 מ' (גובה). ב. צבע הסורג המשמש כפתח מילוט יהיה מסוג זוהר, פולט אור משני הצדדים. ג. מעל החלון יותקן שלט זוהר ועליו כתוב " חלון חילוץ". ד. מפתח המנעול שעל הסורג ימצא בתוך קופסת ניפוץ צבועה באדום שתיקבע במרחק לא גדול מהמנעול שעל הסורג. מפתחות נוספים מאותו הסוג (מאסטר) יהיו בארון המפתחות של מוסד החינוך ובידי המורה וכל אדם אחראי לחדר. קופסת הניפוץ תכיל פטישון להוצאה מהירה של המפתח בשעת חירום.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 5 : אלמנטים וחומרים במבנה-המשך					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
דלתות	*		*	5.19	דלתות הנפתחות כלפי פרוזדורים וצירי תנועה אחרים, לרבות דלתות חדרי הכיתות, חדרי המעבדות והמלאכה, הספרייה וכו', לא תבלוטנה בעת הפתיחה לתוך תחום צירי התנועה. עליהן להיפתח בזווית של 180 או 90 מעלות לפחות, במקרה שהאגף הנפתח נצמד אל קיר פינתי.
	*	*	*	5.20	דלתות הזזה אסורות בחדרים לתפוסה מעל 6 אנשים.
	*	*	*	5.22	אין להתקין דלתות מזוגגות ע"י זכוכית רגילה. אלא יזוגגו בחומר שאינו מתנפץ
	*	*	*	5.23	הדלתות תצוידנה באבזר או באבזרים לצורך המטרות הבאות : א. מגן אצבעות בשני צידי הצירים באזורים שבהם יש אפשרות להילכדות אצבעות. ב. האטת אגף הדלת במהלך סגירתו. ג. מעצור דלת במצב פתוח. האבזר יותקן בקיר, בגובה אגף הדלת ולא ברצפה. ד. במקלט ובמרחב מוגן יש להתקין מגן אצבעות ואלמנט קיבוע שיותאם לדלת. ה. בדלתות קלות של שירותים נדרשת הגנה מתאימה.
	*	*	*	5.24	הידיות, המנעולים או חיפויים ("רוזטות") יהיו שלמים, חלקים וחופשיים מבליטות ברגים, פינים או חלקי פרזול אחרים.
	*	*	*	5.25	לא תותקן דלת דו-כיוונית. לא תותקן דלת מסוג "פנדל" (צירים המחוברים לסף וראש המשקוף)
		*		5.26	דלת כניסה תהיה ברוחב נקי של 90 ס"מ.
		*		5.27	הדלתות יפתחו כלפי חוץ ובזווית של 180 מעלות, בקיר פינתי לפחות 90 מעלות.
		*		5.28	דלתות תאי השירותים תהיינה ברוחב מזערי של 60 ס"מ, גובהן 150 ס"מ מהרצפה, בין הרצפה לחלק התחתון של כנף הדלת יהיה רווח של 20 ס"מ לפחות, פתיחת הדלתות כלפי חוץ, לא תהיה אפשרות לנעילה מבפנים.
	מעקים ומסעדים	*	*	*	5.29
*		*	*	5.30	במעקים המכילים אלמנטים אנכיים, המרווח בין האלמנטים האלה לא יעלה על 10 ס"מ (למניעת הילכדות ראש או חלק גוף אחר).
*		*	*	5.31	המעקים יהיו יציבים ומקובעים למקומם; לא יהיו שלבים אופקיים מתחת לגובה 90 ס"מ.
*		*	*	5.32	גובה המעקה יימדד מהמשטח האופקי או מקצה "אף" המדרגה.
*		*	*	5.33	המעקים ומסעדי-היד ייבנו באופן שלא יהיה אפשר להחליק או לטפס עליהם, אך גם באופן שלא יפצעו את מי שינסה להחליק.
*		*	*	5.34	רוחב מעקה לא יעלה על 5 ס"מ ובכל מקרה לא יאפשר ישיבה, טיפוס וגלישה המעקה ומסעדי-היד ייבנו ברציפות וללא הפסקה לאורך כל מהלך המדרגות.
*		*	*	5.35	גובהם המזערי של מסעדי היד המותקנים על הקיר או לצד המעקה יהיה 90 ס"מ, ללא הבחנה בין גן, בית ספר יסודי לבית ספר על-יסודי. (גובה זה יימדד מקצה "אף" המדרגה)
*		*	*	5.36	מסעדי יד יותקנו משני צידי מהלך המדרגות .
*		*	*	5.37	בכל מקרה, לא יעלה המרחק אל בית האחיזה על 75 ס"מ
*		*	*	5.38	גובה המעקה מעל חללים פתוחים יהיה 1.20 מטר לכל הפחות ולא יאפשר כל טיפוס.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 6 : המקלט

פרק 6 : המקלט					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
שגרה (לא בחרום)	*	*	*	6.1	בכל מקום בו קיימת סתירה בין הוראות פיקוד העורף והוראות הבטיחות, בזמן שגרה יגברו הוראות הבטיחות תוך כדי מתן אפשרות מהירה לעבור למצב חירום. כקיבוע או סורגים על חלונות מילוט, ומניעת טיפוס על סולמות.
	*	*	*	6.2	ניתן להשתמש במקלט באופן שוטף בהתאם להנחיות פיקוד העורף.
דרכי גישה	*		*	6.3	דרכי הגישה אל הכניסות למקלט ואל היציאות ממנו, לרבות היציאות מפתחי יציאות החירום, תהיינה פנויות, מסומנות ומשולטות, סלולות או מרוצפות, ללא בליטות או שקעים, בגימור מחוספס למניעת החלקה ופנויות מכל מכשול או הפרעה לתנועה מהירה וחלקה.
		*		6.4	דרכי הגישה אל הכניסות למקלט ואל היציאות ממנו, לרבות היציאות מפתחי יציאות החירום, תהיינה פנויות, מסומנות ומשולטות ופנויות מכל מכשול או הפרעה לתנועה מהירה וחלקה.
מבנה	*		*	6.4	חלקי מבנהו של המקלט, לרבות ארובות וצינורות סינון, תעלות וצינורות אורור, ספי כניסה, דלתות פתחי החירום וכיו"ב לא יהיו מכשול או מפגע בטיחותי לתלמידים הנעים בשטח וייבנו באופן שתלמידים/ ילדים לא יוכלו לטפס עליהם.
		*		6.6	חלקי מבנהו של המקלט, לרבות ארובות וצינורות סינון, תעלות וצינורות אורור, ספי כניסה, וכיו"ב לא יהיו מכשול או מפגע בטיחותי וכן ייבנו באופן שתלמידים/ ילדים לא יוכלו לטפס עליהם.
חלונות	*		*	6.7	בחלונות מקלט ומרחב מוגן יהיו הגנות למניעת נפילה שיאפשרו פתיחה בחירום.
פתחי חירום		*		6.8	לא יהיו בחלונות פינות חדות בעיקר בגובה ילדי הגן
	*	*	*	6.9	פתחי החירום של המקלט היוצאים אל שטח החצר יהיו סגורים מבפנים, ולא יבלטו מעל פני השטח.
קירות	*	*	*	6.10	קירות המקלט, תקרתו ורצפתו, יצופו בחומרים בלתי דליקים.
תאורת חירום	*	*	*	6.11	קיום תאורת חירום תקינה ומשולטת במקלט.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 7: תכולת וארגון הכיתות

פרק 7: תכולת וארגון הכיתות					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
כיתות חדרים וגן		*		7.1	חומרים, קוביות, ארגזים וכד' - מקומם בפינות רחוקות מן הפתחים, כדי לאפשר מעבר חופשי.
	*	*	*	7.2	אין לערום חפצים כבדים לגובה רב. במדפים הגבוהים, מעל להישג ידו של הילד, יהיו ערוכים אך ורק חפצים קלים ובלתי שבירים.
	*	*	*	7.3	שולחנות ופרטי ריהוט אחרים יהיו בעלי פינות מעוגלות. עשויים מחומר לא שביר.
	*	*	*	7.4	כלים חשמליים, כמו קומקום חשמלי, מתקנים לחימום מים באקווריום, מתקני הפעלה לצעצועים וכד' - אלה יהיו בעלי בידוד כפול או יוגנו על ידי הארקה. לא ימצאו מכשירים חשמליים שאינם שמישים
	*	*	*	7.5	תמונות, קישוטים, ארונות וכד' יחוברו אל הקיר בדרך שתמנע סכנת נפילתם. קישוטים כלשהם לא יחוברו אל נורות החשמל ואל חוטי הנורות. לצורך זה מומלץ להתקין וויס בתקרה.
			*	7.6	מיטות דו-קומתיות והסולמות יהיו יציבים ומקובעים וללא פינות חדות
		*		7.7	לא תימצאנה בגן שקיות ניילון העלולות לשמש למשחקי הילדים. שקיות ניילון לשימוש הגנת ולאחסון חומרים תימצאנה מעבר להישג ידם של הילדים, וזאת מחשש שהילדים ילבשו את השקיות על ראשיהם ויחנקו.
		*	*	7.8	הזגוגיות, לרבות מראות, הזיגוג יהיה בחומר שאינו מתנפץ
המטבח		*		7.9	מטבח יופרד מחדר הלימוד, וישמש להכנת אוכל.
		*		7.10	מתקני הבישול והחימום והכבלים החשמליים המזינים אותם ימצאו במקום גבוה, מעבר להישג ידו של הילד.
		*		7.11	חימום ובישול בגן ייעשו בכיריים חשמליים או בכיריים של גז (אין להשתמש במכשיר גז מיטלטל). מיכל הגז יימצא מחוץ לגן, ויהיה מוקף ברשת נעולה.
		*		7.12	נמצא במטבח מקרר, תהיה בו אפשרות של פתיחה מבפנים.
אחסון חומרי ניקוי		*		7.13	כל חומרי הניקוי והחיטוי יוחזקו בארון נפרד ונעול ומפתח הארון יימצא בידי הגנת ובידי הסייעת בלבד. אם אין ארון מיוחד לכך בגן, תדאג הגנת, שחומרי הניקוי והחיטוי יימצאו מעבר להישג ידם של הילדים ובנפרד ממזון, וכן שיהיו מאוחסנים באופן שאין חשש של נפילה או שפיכה.
עזרה ראשונה		*		7.14	בגן הילדים ימצא תרמיל עזרה ראשונה בעל תכולה מתאימה (על פי הנחיות חוזר מנכ"ל).
		*		7.15	ציוד העזרה הראשונה יהיה בלתי נגיש לילדים.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 8 : התקנת מבנים יבילים

פרק 8 : התקנת מבנים יבילים					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
הגדרה: מבנה יביל מוגדר כמבנה הניתן להובלה					
מבנה	*	*	*	8.1	לא יהיו במבנה חומרים המסוכנים לאדם כאזבסט וכיוב'
	*	*	*	8.2	המבנה יוצב על בסיס מוגבה מהקרקע. גובהו המרבי יהיה 60 ס"מ.
	*	*	*	8.3	המרווח שבין המבנה לבין הקרקע יאטם מסביב לקירות.
	*	*	*	8.4	במידה ויש צורך במדרגות למבנה, יבוצעו כך שלא יגרמו למעידה או למכשול אחר.
	*	*	*	<u>8.5</u>	בכיתה ללא דלת מילוט יקוים פתח מילוט (ראה סורג מילוט)
חשמל	*	*	*	8.6	מפסק פחת למערכת החשמל ימצא במבנה.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 9: מערכות חשמל

פרק 9: מערכות חשמל						
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט	
לוחות חשמל	*	*	*	9.1	לוחות חשמל לא יהיו עשויים מחומרים דליקים, הארונות יהיו סגורים לארונות וללוחות יהיו סידורי נעילה. לא יהיו חלקים חשופים בלוחות. לא יהיו ארונות חשמל (ראשי/קומתי ואגפי) בצמוד לכיתות, מעבדות, משרדים וחדרי ספח מאוכלסים	
	*	*	*		9.2	בלוחות החשמל ימצאו מבטחים אוטומטיים וכן שני מפסקי זרם פחת ברגישות של 30 MA.
	*	*	*		9.3	כל המעגלים ומפסקי הזרם הראשיים יסומנו בסימון בר-קיימא.
מפסקים ושקעים	*	*	*	9.4	כל בתי התקע (שקעים), מפסקים ונקודות מאור מתחת לגובה של 1.80 מטר יהיו מוגנים ויותקן בהם תריס מגן פנימי או מכסה.	
	*	*	*	9.5	כל אביזרי החשמל יהיו שלמים ומקובעים למקומם.	
מנורות וגופי תאורה	*	*	*	9.6	גופי תאורה לא יותקנו על גבי חומרים דליקים (כמו עץ וכד')	
	*	*	*	9.7	גופי התאורה בחדרי השירותים ובחצר יהיו מטיפוס מוגן-מים.	
	*	*	*	9.8	גופי תאורה יהיו מוגנים מפגיעה פיזית.	
חיווט וכבלי חשמל	*	*	*	9.9	כבלי חשמל קבועים יושמו בתוך תעלות מתאימות כבלי חשמל לא יהיו בהישג ידם של הילדים/תלמידים	
ציוד חשמלי מטלטל	*	*	*	9.10	לא יהיה ציוד חשמלי לא תקין ציוד חשמלי של התלמידים ייבדק ויאושר על ידי חשמלאי לא יותקנו מאווררי תקרה במגורים ובכיתות לימוד (עד גובה של 2.5 מטר)	
מעבדות	*			9.11	מפסקי-זרם, מפסקי-מגן, מבטחים וכו' ימצאו בלוח-משנה, בקרבת הכניסה למעבדה. דלת הארון תהיה מצוידת במנעול, אך המפסקים הראשיים של כוח ומאור יותקנו מחוץ לארון, ויסומנו באופן בולט.	
	*			9.12	בתי-תקע (שקעים) חשמליים ימוקמו בגובה 25 ס"מ בקירוב מעל לפני לוח השולחן.	
	*			9.13	בתי-תקע (שקעים) של מעגלים בעלי מתחים שונים יותקנו באופן שלא יאפשרו טעות בחיבור המכשירים החשמליים ויסומנו בצורה ברורה.	
	*			9.14	הצנרת החשמלית ומרכיביה תופרד ממקורות מים וממערכות גז.	
	*			9.15	בשולחן המורה ימצאו כל המפסקים של המעגלים החשמליים המותקנים במעבדה.	
	*			9.16	מערכת התאורה במחסני הכימיקלים ובחדרי ההכנה תהיה עמידה בפני התפוצצות וקורוזיה	
	חדרי מחשב	*			9.17	מערכת החשמל תותקן בתעלות שיקבעו בגובה שלא יעלה על 25 ס"מ מעל פני השולחנות.
*				9.18	אין להתקין בתי תקע (שקעים) בחזית השולחן או על גבי סרגל מתחת לגובה פני השולחן אלא בתוך התעלות.	
*				9.19	שולחנות שלא יותקנו לאורך הקירות יקובעו לרצפה, ומערכת החשמל תותקן בצנרת מתחת לרצפת החדר. ליד השולחן יהיה לוח מקובע ברצפה ובו יותקנו בתי התקע (שקע) שהזרם ינותב אליו.	

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 10: ציוד ומערכות אנרגיה

פרק 10: ציוד ומערכות אנרגיה					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
גז	*	*	*	10.1	סוללת מכלי גז לבישול תותקן רחוק ככל האפשר מאזורי הפעילות והתנועה של התלמידים.
	*	*	*	10.2	מכלי הגז יותקנו במקום פתוח ומאוורר על גבי משטח בטון ישר המוגבה כ-10 ס"מ מפני הקרקע, מגודר ברשת יציבה בגובה 1.8 מטר לפחות, ומקורה בגגון, עם פשפש לנעילה במנעול תלייה. המפתחות יהיו במזכירות מוסד החינוך או בידי אב הבית.
	*	*	*	10.3	מרכזיית גז למתקני הסקה תותקן במכל תת-קרקעי. סביב מקום המכל תותקן גדר-רשת בגובה של 1.80 מטר, לפחות, עם פשפש ועם מנעול תלייה. המכל יקבע במקום רחוק מאזורי הפעילות והתנועה של התלמידים וקרוב לגדר המגרש, באופן שימולא מבחוץ, בלי שמכלית הגז תיכנס לחצר.
מכל נפט, סולר	*	*	*	10.4	מכל הנפט או הסולר לצורכי הסקה יהיה תת-קרקעי, אולם אם קיבולו קטן מ-500 ליטר הוא יכול להיות גם על-קרקעי. במקרה כזה הוא יותקן על גבי בסיס ישר, המוגבה 10 ס"מ מעל פני הקרקע, ויגודר ברשת יציבה וחזקה, בגובה של 1.80 מ', עם פשפש ועם מנעול מתאימים. בכל מקרה של הקמת מכל על-קרקעי יש לבנות קירות-איגום (מעצרה) בנפח של המכל + 10%.
	*	*	*	10.5	המכל יותקן רחוק ככל האפשר מאזורי הפעילות של התלמידים וקרוב לגבול המגרש, באופן שהוא ימולא מבחוץ, בלי שמכלית הדלק תיכנס לחצר. בין המכל לבניין יהיה מרחק מזערי של 5 מ'.
תחנת דלק פנימית				10.6	תחנת דלק פנים מוסדית תתוחזק על פי: * תקנת רישוי עסקים(אחסנת נפט ומוצרים)-התשל"ז-1976 * גיליונות הבטיחות של החומר המאוחסן (S.D.S.M)

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 11 : אולמות ספורט

פרק 11 : אולמות ספורט					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
ארגון אולם	*		*	11.1	ישמרו שולים נקיים ברוחב מינימאלי של: (כדורגל, קט רגל וכדור עף-3 מטר) (כדורסל- 2 מטר). (כדור יד-2 מ' לרוחב האולם, 1 מ' לאורך האולם). עצמים בולטים, ברזיות, הידראנטים, עמודי תאורה, לוחות חשמל וכיו"ב - יורחקו משולי מגרשי הספורט.
דלתות	*		*	11.2	באולם הספורט תותקנה שתי דלתות, לפחות. הרוחב המזערי הפנוי של כל דלת יהיה 1.10 מ'. רצוי הדלתות תיקבענה בקירות הנגדיים של האולם, כשהן רחוקות זו מזו ככל האפשר ופתחיהן כלפי חוץ, בכיוון המילוט.
תקרה	*		*	11.3	התקרה הקונסטרוקטיבית של האולם, תקרת המשנה והציפויים האקוסטיים יהיו עמידים בפני פגיעות כדורי הספורט.
קירות	*		*	11.4	קירות האולם וחומרי הגימור יהיו חלקים וללא בליטות עד לגובה של 2 מ' מהרצפה. הפינות של הקירות והעמודים שבהן יהיו קטומים.
רצפה	*		*	11.5	המשטח יהיה ללא בליטות, שקעים ומחומרים מונעי החלקה בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל
אוורור	*		*	11.6	יהיו פתחי אוורור או אמצעי אוורור.
תאורה	*		*	11.7	גופי התאורה יוגנו מפני שבירה ופגיעות באמצעות התקנתם בשקעים, או על-ידי שימוש בגופי תאורה מדגמי "אנטי-ונדל" (יבדק בבדיקת רישוי).
חשמל	*		*	11.8	השקעים ומפסקי החשמל יהיו מטיפוס משוריין. לוח אולם-ההתעמלות יותקן באחד מחדרי-הספח שמחוץ לאולם.
מתקני ספורט	*		*	11.9	מכשירי ההתעמלות המיועדים לתרגילי תנופה (טבעות, מוטות, חבלים וכיו"ב) יותקנו באופן שכיוון התנופה שלהם יהיה לאורך האולם, מרחקם המזערי מקיר האורך יהיה 2.50 מ', ומרחקם הרצוי מקיר הרוחב יהיה 6-8 מ'.
	*		*	11.10	כל חלקי העץ במתקני ההתעמלות יהיו חלקים ונקיים מכל בליטה, מצופים לכה שקופה, בהירה וקשה במיוחד ובעלי קצוות מעוגלים. כל חלקי המתכת, לרבות הברגים, יהיו חלקים ושקועים במבנה העץ ועשויים ממתכת בלתי מחלידה או מגולוונת.
	*		*	11.11	המרחקים בין מתקן למתקן יהיו כאלה שבשום פנים ואופן לא תהיה חפיפה אפשרית בין המתעמלים על המתקנים.
	*		*	<u>11.12</u>	לא יהיו מתקני ספורט מאולתרים
	*		*	<u>11.13</u>	אין להשאיר באולם מתקנים ניידים המאפשרים טיפוס (סולמות, פיגומים וכד') לא יהיו מתקנים ניידים המאפשרים טיפוס (סולמות, פיגומים וכד') אין לאחסן ציוד שאינו שייך למהות תפקוד האולם

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 12: מעבדות למדעי הכימיה

פרק 12: מעבדות למדעי הכימיה					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
מעבדה מוגדרת בין השאר בהתאם להוראת מכר 523					
מעברים ויציאות	*			12.1	במעבדה יהיה לפחות מעבר אחד בעל רוחב מזערי של 0.9 מטר מעבר זה יהיה חופשי מכל מכשול, ושום ריהוט וציוד לא ימצאו בו. במעבדה לכימיה תהיינה לפחות שתי דלתות, אשר תיפתחנה כלפי חוץ, עם קשר רצוף למעבר. דלת היציאה מחדר ההכנה המחובר למעבדה תיחשב כדלת יציאה). במעבדות לפיסיקה ולביולוגיה מספיקה דלת אחת. 0.9 מטר.
	*			12.2	בחדרי הכנה הצמודים לחדרי מעבדות תיבנה יציאה נפרדת (שלא דרך חדר המעבדה). הדלתות בחדרי ההכנה תיפתחנה כלפי-חוץ (כלפי המעבדה וכלפי המסדרון).
	*			12.3	שימוש בצנרת או בבידוד העשויים מחומרים פלסטיים יותר רק במקרים מיוחדים, באישור מהנדס בטיחות.
צנרות	*			12.4	לכל סוגי הצנרת (חשמל, מים, אוויר דחוס, גז וכיו"ב) המגיעים לשני מקומות, לפחות, בתוך חדר המעבדה, חייב להיות מתג או ברז ניתוק כללי. ברז או מתג זה יהיה נפרד עבור אותו חדר ומותקן ליד שולחן המורה. המתגים והברזים חייבים להיות נגישים וקלים לאבחנה.
	*			12.5	כימיקלים יאוחסנו במחסן נפרד, שיהיה מאוורר היטב, הן בחלקו התחתון והן בחלקו העליון, ומוגן מפני קרינת שמש ישירה וממושכת.
כימיקלים	*			12.6	באגף חדרי מעבדות שבו שלוש מעבדות ויותר יוקצה מחסן כימיקלים נפרד. דלתות המחסן תצוידנה במנעול צילינדר. כן יהיה מחסן כימיקלים למעבדה שבה יש מגמה לכימיה או מגמה ללבורנטים.
	*			12.7	גז דחוס יסופק דרך צנרת בלחץ נמוך, אשר תסתעף ממרכז האספקה שבו ימוקמו הגלילים בארון ייעודי נעול.
גז	*			12.8	גלילי גז (גזיות) יוצבו על גבי בסיסים מתאימים
	*			12.9	גלילי גז יהיו מקובעים, ויוצבו במקום מאוורר ומוצל וללא גישה חופשית
	*			12.10	כל מנגנוני ההפעלה (ברזים ומתגים למיניהם) של מערכות השירות (מים, גז, חשמל) יהיו מחוץ למנדף.
מנדף	*			12.11	החלון המתרום יובטח מפני נפילה מקרית. נורת סימון אדומה תצביע על מצבו התפעולי של המתקן.
	*			12.12	ליד כל חדר או קבוצה של חדרי מעבדה יותקן ארון ובו ציוד-מגן אישי, ציוד עזרה-ראשונה וכלים לאיסוף ולטיהור-חירום של שפכים מעבדתיים.
תאורת חירום	*			12.13	בחדרי מעבדה המופעלים גם בשעות החשכה, וכן לאורך דרכי המילוט מהם, יותקנו גופים של תאורת-חירום.
	*			12.14	בכל מעבדה לכימיה תותקן עמדה תקנית לשטיפת עיניים(עם כיסוי למניעת הצטברות אבק), משולב או נפרד ממקלחת החירום.
שטיפת עיניים	*			12.15	בקרבת פתח היציאה מהמעבדות לכימיה ומהמעבדות לביולוגיה, שבהן מרבית להשתמש בכימיקלים, תמצא מקלחת-חירום תקנית.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 13: חדרי מלאכה

פרק 13: חדרי מלאכה					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
ציוד מגן	*			13.1	יהיה ציוד מגן אישי מתאים למשימה, והוראות בטיחות והפעלה יהיו תלויים קרוב לעמדה.
	*			13.2	בחדרי מלאכה שקיימים בהם סיכוני-אש פוטנציאליים תהיינה הדלתות בעלות עמידות-אש מזערית של חצי שעה.
מעבר	*			13.3	לאורך חדר המלאכה ימוקם מעבר מרכזי ברוחב מטר אחד, שיסתיים בפתח היציאה.
חלקים נעים	*			13.4	החלקים הנעים והסובבים של מכונות יוגנו לבטח. אין להסיר מגנים מחלקים נעים ומסתובבים.
	*			13.5	לא יוזנו מכונות ומכשירים ממעגלי מאור.
חשמל	*			13.6	המפסק הראשי יותקן בקרבת הכניסה ותאופשר נעילתו במצב "מופסק" (OFF).
	*			13.7	לאורך הקירות, במרווחים שאינם עולים על 5 מ' יותקנו לחצני חירום בולטים להפסקת הזרם בלבד.
	*			13.8	כל מכונה או מתקן חשמלי קבועים יצוידו - נוסף למפסק החשמלי המקורי שלהם - גם במפסק שיורכב על הקיר או על העמוד הסמוך.
מכונות וציוד	*			13.9	המכונות תמוקמנה באופן שהפריטים הארוכים המובאים לעיבוד לא יפריעו לפעולתן של מכונות אחרות ולא יבלטו לתוך המעבר. מכונות המתזות שבבים, סיגים וכיו"ב (כגון משחזת, כרסומת, מקצוע וכיו"ב) תמוקמנה במרחק סביר מן המעברים ומשולחנות העבודה, וכיוון התזת השבבים וכיו"ב יהיה כלפי הקיר. המרחק המזערי בין מכונה למכונה יהיה 90 ס"מ. כל הציוד הנייח חייב להיות יציב ומקובע,
	*			13.10	תימנע הפעלה בלתי מבוקרת של ציוד מסוכן בחדרי המלאכה, על ידי גידורו, נעילתו או ריתוק מתגיו או ברזיו של ציוד כזה במצב "מופסק" או "סגור". נדרש להציב הוראות בטיחות להפעלת ציוד בחדר מלאכה.
	*	*		<u>13.11</u>	על מכונות הפועלות באופן אוטומטי, יש להתקין שילוט "הפעלה אוטומטית"
	*			13.12	תנורי קרמיקה יותקנו בחדרי ספח מיוחדים, או באגף נפרד בחדרי המלאכה שבהם סידורי אוורור.
רעש	*			<u>13.13</u>	בחדרי מלאכה רועשים תקוימנה בדיקות רעש תקופתיות ציוד ומיכון מרעיש (מדחסים, גנרטורים וכיו") יופרד מחלל חדר המלאכה
	*			13.14	בחדרי המלאכה, במקומות שנקבע כי קיים בהם רעש מזיק, יש להציב שילוט אזהרה לרעש מזיק, שילוט המורה על שימוש באמצעי מגן מתאימים וכן, סידורים להקצאת אטמי אוזניים ו/ או אזניות.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 14: הצבת מוצג

פרק 14: הצבת מוצג					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
תכנון	*	*	*	14.1	תכנון המוצג והתקנתו יאושרו בידי מהנדס מבנים
גובה	*	*	*	14.2	הגובה המרבי של המוצג לא יעלה על 2.5 מ' והרוחב המרבי של צלעות הבסיס לא יעלה על 3 מ'.
מפגע	*	*	*	14.3	המוצג ומיקומו לא יהיו מפגע בטיחותי ולא תהיינה בו פינות חדות, בליטות חדות או זוויות חדות.
חשמל ומים	*	*	*	14.4	מתקן המשלב חשמל ומים חייב באישור ובפיקוח של מהנדס חשמל ומהנדס אינסטלציה, ועליו לכלול גם תאורה חיצונית ואפשרות להתזת מים חיצונית ולניקוז.
שילוט	*	*	*	14.5	כל מוצג יתוחם וישולט בשלט האוסר על טיפוס.
מרחק מהכניסה	*	*	*	14.6	מוצג שיותקן ליד הכניסה למוסד יותקן במרחק של 3 מ' לפחות מהכניסה, באופן שהוא לא יהיה מפגע בכניסה למוסד או ביציאה ממנו.
מרחק מחלונות	*	*	*	14.7	מוצג שיותקן בחצר המוסד יותקן לפחות במרחק של 3 מ' מחלונות המבנה.

רשימה מנחה לעריכת מבדק מוסדות חינוך-כוללת

רשימה זו הנה חלקית והיא כוללת פריטים שניתן לבדוק אותם בדרך של בדיקה חזותית, הערכה מקצועית או הצגת תיעוד

פרק 15: מטבח

פרק 15: מטבח					
התחום	בית ספר	גן ילדים	פנימייה	מס'	המפרט
דלתות	*		*	15.1	דלתות המטבח תיפתחנה כלפי חוץ
אוורור	*		*	15.2	המטבח יהיה מאוורר
ניקוז	*		*	15.3	תעלות ניקוז תהיינה שקועות ומוגנות ברשת בגובה פני הרצפה
חומרים מסוכנים	*		*	15.4	לא יאוחסנו במטבח חומרים מתלקחים
	*		*	15.5	חומרי ניקוי במטבח יאוחסנו בארון סגור ונעול שיסומן עליו "זהירות! חומרי-ניקוי!"
	*		*	15.6	חומרי הניקוי יהיו באריזתם במקורית, ויאוחסנו מחוץ למבנה, במקום נעול ומאוורר.
ערכת עזרה ראשונה	*		*	15.7	במטבח יהיה ציוד עזרה ראשונה תקין, נגיש ובמקום בולט
	*		*	15.8	המטבח וחדר האוכל לא יהיו במקלט או בחדר תת-קרקעי.
מיקום	*		*	15.9	חדר האוכל, המטבח וחדר-החלוקה יהיו במפלס אחד, ללא מדרגות ביניהם.
	*		*	15.10	בכל מטבח יהיה מטפה ובו 6 ק"ג של אבקה, נגיש ובמקום בולט לעין. מטף נוסף ימוקם בכניסה למטבח ולמחסן
מיגון מכונות	*		*	15.11	כל המכונות במטבח תהיינה מוגנות באופן בטיחותי.
	*		*	15.12	את המכונה לחיתוך לחם אפשר יהיה להפעיל רק עם סגירת מכסה ההגנה של אזור הסכינים.
	*		*	15.13	סירים מתהפכים יהיו מאובטחים באופן שתימנע התהפכותם בפעולה אקראית.
אחסון	*		*	15.14	תכולת המחסן תאוחסן על מדפים, החפצים הכבדים למטה והקלים למעלה.
	*		*	15.15	כלי זכוכית יאוחסנו באופן שתימנע נפילתם.
	*		*	15.16	תהיה הפרדה בין חומרי-ניקוי וחיטוי, בין מזון ובין אריזות ריקות.
חדר קירור	*		*	15.17	לדלת חדר הקירור יהיה מתקן המאפשר פתיחה מבפנים, כפתור אזעקה מבפנים ופעמון אזעקה מבחוץ שאפשר לשמוע אותו למרחוק, גם בתנאי רעש.
תלמידים	*		*	15.19	לא יועסקו תלמידים בעבודות מטבח